

Styresak nr. 4/10

OPPDRAKSDOKUMENT 2010 NORDLANDSSYKEHUSET HF

Saksbehandler:
Eivind Solheim

Saksnr.: Dato:
2010/248 08.02.2010

Dokumenter i saken :

Trykt vedlegg:
Oppdragsdokument 2010 Nordlandssykehuset HF

Ikke trykt vedlegg:

Saksbehandlers kommentar :

Foretaksmøtet behandlet i sak 4/2010 "Oppdragsdokument 2010 for Nordlandssykehuset HF" og fattet følgende vedtak:

1. Foretaksmøtet vedtar vedlagte dokument som oppdragsdokument 2010 for Nordlandssykehuset HF.
2. På vegne av styret i Helse Nord RHF har administrerende direktør ansvar for å følge opp helseforetakets gjennomføring av kravene som er stilt i oppdragsdokumentet.

Oppdragsdokumentet fremgår av vedlegg.

Av saksutredningen til behandlingen i foretaksmøtet fremgår følgende:

"Oppdragsdokument for 2010 konkretiserer bestillingen fra Helse Nord RHF til Nordlandssykehuset HF for ivaretagelse av sørge-for-ansvaret for befolkningen i foretakets område, og Helse Nord RHF's eierkrav til Nordlandssykehuset HF. De budsjettmessige rammer og føringer er lagt i Statsbudsjettet, samt styresak 5-2010 Budsjett 2010 – konsolidert.

God kvalitet i budsjetteringen er en forutsetning for nødvendig styring og kontroll med virksomheten i foretaksgruppen. Nordlandssykehuset HF skal rapportere til Helse Nord RHF månedlig i henhold til det opplegg som er etablert i ØBAK¹. Helse Nord RHF vil innkalle til oppfølgingsmøter i 2010 etter behov.

Det er vedtatt at foretaksgruppen samlet skal gå med overskudd i 2010. Dette krever prioritering i pasientbehandlingen, jf. pasientrettighetsloven og prioriteringsforskriften. Nasjonale og regionale prioriteringer må ivaretas ved omstilling av virksomheten. Omstillingsarbeidet skal skje i samarbeid med vernetjenesten, de ansatte og deres organisasjoner, jfr. Hovedavtalen og Arbeidsmiljøloven. For å sikre gjennomføringskraft i hele organisasjonen for de oppdrag og mål som skisseres, må overordnet risikostyring, internkontroll og arbeid med omstilling følges opp i alle ledd i foretaket.

Tiltak som bidrar til bedre samhandling i hele behandlingsskjeden skal prioriteres høyt i 2010.

¹ ØBAK: Økonomi, Bemanning, Aktivitet og Kvalitet

Forslagene som er lagt fram i samhandlingsmeldingen vil få stor innvirkning for helseforetakene. Styrene i helseforetakene må allerede nå starte arbeidet med å forberede virksomhetene på de forslagene som ligger i St.meld. nr. 47 (2008-2009).

De nasjonale og regionale satsningsområdene psykisk helse, tverrfaglig spesialisert rusbehandling og kronikeromsorg skal fortsatt prioriteres. Den generelle aktivitetsøkningen på 1,3 % og 2,5 % for poliklinisk aktivitet skal fortrinnsvis komme innenfor de nevnte satsningsområdene og innen somatisk virksomhet komme syke eldre og pasienter med kroniske lidelser til gode.

Dagens sykehusstruktur er ikke optimal i forhold til de krav og utfordringer spesialisthelsetjenesten står overfor. Helseforetakene må videreføre arbeidet med prosesser for å utvikle en mer hensiktsmessig struktur for ivaretagelse av behov for tjenestetilbud til et flertall av pasientene balansert mot beredskap for akuttbehandling av de få alvorlig skadde og syke. Nivådeling av intensivenhetene og innføring av regionalt traumesystem skal sikre en mer bærekraftig struktur i framtiden.

Det er nødvendig å styrke kompetansebyggingen i helseforetakene i årene framover. Personalet har behov for både vedlikehold og utvikling av kompetansen og det må avsettes ressurser for å sikre at tjenestene har rett kompetanse på rett plass. Det stilles krav om deltagelse i utvikling av strategisk kompetanseplan for foretaksgruppen.

Arbeid for å få ned sykefraværet har høy prioritet og Oppdragsdokument 2010 konkretiserer måltall for det enkelte HF. Nordlandssykehuset HF skal gjennomføre en kartlegging av årsaker til, og volum av, sykefraværet og det skal utvikles handlingsplaner med målrettede tiltak for å redusere sykefraværet.

Det skal gjennomføres en prosess som alle medarbeiderne skal involveres i der verdiene Kvalitet – Trygghet - Respekt defineres på alle nivåer i organisasjonen. Prosjekt Verdibasert hverdag skal bidra til å bygge en felles organisasjonskultur gjennom økt oppmerksomhet om verdier og etikk.

Det presiseres at tidligere stilte eierkrav i foretaksmøter fortsatt har gyldighet uten at disse gis særskilt omtale i dette møtet.

Nordlandssykehuset HF skal i forbindelse med behandling av oppdragsdokumentet i eget styre, tydeliggjøre hvordan dokumentets innhold kommuniseres ut i organisasjonen og hvordan en følger opp med ansvar for gjennomføring på alle nivå.”

En del av de forhold som tas opp i oppdragsdokumentet krever ytterligere oppfølgende dialog mot Helse Nord for endelig avklaring.

Styret inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret viser til foretaksmøtet sitt vedtak i sak 4/2010 knyttet til oppdragsdokument 2010 for Nordlandssykehuset HF.
2. På vegne av styret i Nordlandssykehuset HF har direktøren ved Nordlandssykehuset HF ansvar for å følge opp helseforetakets gjennomføring av kravene som er stilt i oppdragsdokumentet.

Avstemming :

Vedtak :

Oppdragsdokument 2010

XXXXXX HF

1. OPPDRAGSDOKUMENTETS FUNDAMENT OG OPPBYGGING.....	3
2. VERDIER OG MÅL	3
3. KVALITET, PRIORITERING OG PASIENTRETTIGHETER	4
3.1 KVALITETSFORBEDRING OG PRIORITERING.....	4
3.2 TILGJENGELIGHET OG BRUKERMEDVIRKNING.....	5
<i>Tjenestene skal være tilgjengelige og innrettet etter brukernes behov inklusive den kulturelle og språklige forståelse av brukernes behov. Helseforetakene må videreutvikle kunnskap i samisk språk og kultur for å kommunisere godt og tilby gode tjenester til den samiske befolkning. Samiske pasienters rett til, og behov for, tilrettelagte tjenester må etterspørres og synliggjøres i planlegging og når beslutning tas.....</i>	
4. PASIENTBEHANDLING.....	5
4.1 AKTIVITET	5
4.2 OMRÅDER SOM SKAL VEKTLLEGES SPESIELT	6
4.2.1 Helhetlige pasientforløp og samhandling	6
4.2.2 Psykisk helsevern	7
4.2.3 Tverrfaglig spesialisert behandling (TSB) for rusmiddelavhengige	7
4.2.4 Somatisk virksomhet og tilbud til pasienter med kroniske og langvarige sykdommer	8
4.2.5 Landsfunksjoner og kompetansesentra	9
4.2.6 Smittevern og beredskap	10
4.2.7 Prehospitaltjenester	10
4.2.8 Pasientreiser	10
5. REKRUTTERING, UTDANNING OG VIDEREUTDANNING AV HELSEPERSONELL.....	10
6. FORSKNING OG INNOVASJON	11
7. OPPLÆRING AV PASIENTER OG PÅRØRENDE	12
8. FELLESEKONOMISKE OG ORGANISATORISKE KRAV OG RAMMEBETINGELSER	13
8.1 TILTAK FOR ORGANISASJONSUTVIKLING OG ØKONOMISK BALANSE	13
8.1.1 Omstilling	13
8.1.2 Risikostyring og intern kontroll	13
8.2 INVESTERINGSRAMMER, BYGG OG EIENDOMSFORVALTNING	14
8.3 GAVER, STIFTELSE, LEGATER OG FOND	15
8.4 INNKJØP.....	15
8.5 MILJØVERN.....	16
8.6 ORGANISASJONS- OG LEDERUTVIKLING OG ARBEIDSGIVERSTRATEGI	16
8.6.1 Personal og kompetanse	16
8.6.2 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)	17
8.7 INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSTEKNOLOGI (IKT)	17
9. OPPFØLGING OG RAPPORTERING.....	18
9.1 RAPPORTERINGSRUTINER I 2010.....	18
VEDLEGG.....	19

Forkortelser

DPS: distriktpsikiatrisk senter
HOD: Helse- og omsorgsdepartementet
LAR: legemiddelassistert rehabilitering
LMS: lærings- og mestringssenter
ROS: risiko- og sårbarhet(sanalyse)
FAM: felles akuttmottak

TSB: Tverrfaglig spesialisert rusbehandling
KS: Kommunenes sentralforbund
LEON: laveste effektive omsorgsnivå
NLSH: Nordlandssykehuset
UNN: Universitetssykehuset Nord-Norge
NIFU STEP – Norsk institutt for studier

KVAM: Kvalitets og arbeidsmiljø av innovasjon, forskning og utdanning
OFU: off. forsknings- og utviklingskontrakter
IFU: industrielle forsknings- og utviklingskontrakter
DOFI: Disclosure of Invention

1. Oppdragsdokumentets fundament og oppbygging

Oppdragsdokumentet er Helse Nord RHF's bestilling til helseforetakene og uttrykker prioriteringer innen rammen av nasjonal politikk. Rammene for utviklingen av tjenestetilbudet i 2010 skisseres i styresakene om budsjett og investeringer.¹ Helseforetaket skal følge opp alle krav i dokumentet.

Tekst som er lik for alle helseforetakene vises i normal skrift, mens tekst som gjelder spesifikt for enkelte helseforetak vises i *kursiv skrift*. Kravene er satt opp i to ulike typer kulepunkter, som betyr:

- Oppfølging av dette kravet skal rapporteres til Helse Nord RHF.
- Dette kravet skal følges opp, men oppfølgingen skal ikke rapporteres til Helse Nord RHF.

2. Verdier og mål

Helse Nord RHF skal sørge for en spesialisthelsetjeneste i Nord-Norge som ivaretar de overordnede verdier om kvalitet, trygghet og respekt og med god tilgjengelighet. Verdigrunnlaget skal være synlig i styrende dokumenter og brukes aktivt i oppøvelsen av etisk refleksjon som styringsredskap. Prosjekt Verdibasert hverdag skal bidra til å bygge en felles organisasjonskultur gjennom økt oppmerksomhet om verdier og etikk.

Bedre samhandling er det viktigste tiltaket for å gi syke eldre, mennesker med kroniske sykdommer, rusproblemer og psykiske lidelser en bedre tjeneste. Samhandling i hele behandlingsskjeden prioriteres derfor høyt i 2010.

Det er vedtatt at Helse Nord skal gå med overskudd på 195 mill kroner i 2010 for å sikre framtidige investeringer. Dette krever riktig prioritering i pasientbehandlingen, jf. pasientrettighetsloven og prioriteringsforskriften. Prioritering skal ivaretas ved omstilling og skal skje i samarbeid med vernetjenesten, de ansatte og brukerne. For å sikre gjennomføringskraft i hele organisasjonen for de oppdrag og mål som skisseres, må overordnet risikostyring, internkontroll og arbeid med omstilling følges opp i alle ledd i helseforetaket. Samhandling mellom fag, organisasjon og økonomi skal ivaretas.

Helseforetakene forutsettes å delta i lokalt, regionalt og nasjonalt forbedringsarbeid² og felles prosjekter samt følge opp tiltak som initieres av etablerte nasjonale og regionale samarbeidsorganer. Helseforetakene skal drive sin virksomhet i henhold til gjeldende lovbestemmelser og myndighetskrav og bidra til at Helse Nord når sine mål innenfor

¹ Styresakene 54-2009 *Budsjett 2010 – premisser for drift og investering*, 64-2008 *Investeringsplan 2009 – 2018*, 99-2009 *Budsjett 2010 for foretaksgruppen – rammer og føringer*.

² For eksempel fagråd, fagnettverk, kvalitetsnettverk, informasjonsforum, regionale HR-nettverk, tariffnettverk., forvaltningsforum for IKT-systemer og øvrige arbeidsgrupper som RHFet ber om deltakelse i.

pasientbehandling, forskning, utdanning og opplæring av pasienter og pårørende. Kompetansebygging er nødvendig for å møte framtidige utfordringer.

UNN skal ivareta regionfunksjonene i Helse Nord i nært samarbeid med de øvrige helseforetakene, og skal som universitetssykehus ha et særskilt ansvar for forskning, fagutvikling og undervisning. UNN skal videreutvikle et godt lokalsykehusstilbud og en desentralisert spesialisthelsetjeneste i hele sitt opptaksområde. UNN har et særskilt ansvar i å styrke internasjonalt helsesamarbeid generelt, og i nordområdene spesielt.

NLSH skal videreføre det brede spesialisttilbudet i Bodø. NLSH skal videreutvikle et godt lokalsykehusstilbud og en desentralisert spesialisthelsetjeneste i hele sitt opptaksområde, samt utvikle sin forskning, fagutvikling og undervisning.

Helgelandssykehuset skal videreutvikle et godt lokalsykehusstilbud og en desentralisert spesialisthelsetjeneste på Helgeland.

Helse Finnmark skal videreutvikle et godt lokalsykehusstilbud og en desentralisert spesialisthelsetjeneste i Finnmark. Sykestuefunksjonene inngår som viktige ledd i behandlingsskjeden. Helseforetaket skal bidra spesielt til helsesamarbeidet i nordområdene og helsetjenestene til den samiske befolkningen.

Sykehusapoteket Nord skal bidra til en best mulig legemiddelforsyning og legemiddelbehandling i helseforetakene.

3. Kvalitet, prioritering og pasientrettigheter

Kvalitetsarbeid er ordinær virksomhet og et prioritert ansvar for ledere på alle nivå. Regional kvalitetsstrategi skal påbegynnes i 2010.

3.1 Kvalitetsforbedring og prioritering

XX HF skal:

- Registrere og levere data til nasjonale og regionale kvalitetsregistre.
- Sørge for at alvorlige hendelser i forbindelse med pasientbehandlingen blir gjennomgått, og at gjennomgangen brukes til læring for å unngå liknende hendelser.
- Sørge for tilgjengelige tolketjenester for samiske pasienter som har behov for det.
 - Sette frister i hht nasjonale prioriteringsveiledere og følge opp disse.
 - Delta i etablering av kvalitetsregister for pasienter som benytter kostnadskrevende biologiske legemidler for behandling av autoimmune lidelser og følge nasjonale faglige retningslinjer for å oppnå likeverdig praksis
 - Sikre deltakelse av fagpersonell i arbeidsgruppene som opprettes av Nasjonal enhet for pasientsikkerhet i forbindelse med pasientsikkerhetskampanjen.
 - UNN: Avsette ressurser til å videreføre arbeidet med pilotprosjektet nasjonal spesifisering for kostnad per pasient-regnskap (KPP-regnskap) i 2010, og sørge for å involvere medisinsk kompetanse i den lokale prosjektgruppen.

- *Apotek: Fokuserer på å løse legemiddelrelaterte problemer og gi råd til annet helsepersonell om legemiddelbruk og legemiddelhåndtering.*
- *Apotek: Bidra til økt pasientsikkerhet på legemiddelområdet ved å arbeide for innføring av enhetlige systemer for forskrivning. Spesielt med fokus på legemiddelgruppene cytostatika og TNF-alfa-hemmere.*
- *UNN: Bidra i videreutviklingen av SKDE's nasjonale oppgaver.*

3.2 Tilgjengelighet og brukervedvirkning

Tjenestene skal være tilgjengelige og innrettet etter brukernes behov inklusive den kulturelle og språklige forståelse. Helseforetakene må videreutvikle kunnskap i samisk språk og kultur for å kommunisere godt og tilby gode tjenester til den samiske befolkning. Samiske pasienters rett til, og behov for, tilrettelagte tjenester må etterspørres og synliggjøres i planlegging og når beslutning tas.

XX HF skal:

- Informere pasienter og pårørende om klageadgang
- Gi god informasjon til publikum om sykehusenes mest vanlige behandlingstilbud
- *Helse Finnmark: Gjennomføre prosjekt tolketjenester.*
- Øke andel samisktalende personell, ved f.eks. å tilby kurs på ulike nivå i samisk språk.³
- Synliggjøre at virksomheten har en flerkulturell befolkning, bl.a. i stillingsannonser og ved skilting.
- Samarbeide med SANKS (Samisk nasjonalt kompetansesenter) om kompetanseutvikling i egne tjenestetilbud.
- Gjennomføre Regionale kommunikasjonstiltak 2010 Felles tiltak i helseforetaksgruppen

4. Pasientbehandling

4.1 Aktivitet

Statsbudsjettet for 2010 legger opp til en samlet aktivitetsvekst på om lag 1,3 %.⁴

Helseforetakene må ha fokus på prioritering og omstilling for å oppnå effektiv pasientbehandling og god kostnadskontroll. Innen somatisk virksomhet skal aktivitetsøkningen skje innen kronikeromsorg og fagområder med lang ventetid.

XX HF skal:

- Øke poliklinisk aktivitet innen psykisk helse, tverrfaglig spesialisert rusbehandling og kronikeromsorg med 2,5 %
- Sikre at øremerket tilskudd innen TSB og Raskere tilbake kommer i tillegg til, og ikke erstatter finansiering gjennom basisbevilgning.
- Iverksette tiltak for å redusere ventetid på utredning og behandling.

³ Se også kap.5 om rekruttering og utdanning.

⁴ Anslag basert på aktivitet og regnskap for første tertial og juni 2009. Gjelder både behandling som er omfattet av aktivitetsbaserte tilskudd (ISF og poliklinikk) og som finansieres av basisbevilgningen (eks. rehabilitering, rus).

- Sikre at nasjonale retningslinjer for medisinsk koding følges opp.
- Sørg for at alle enheter innen psykisk helsevern for voksne og tverrfaglig spesialisert behandling for rusmisbruk registrerer og rapporterer prosedyrekoder fra 1. september 2010.
- *Apotek: Sikre at salg av ikke-reseptpliktige varer og reseptomsetning til pasienter som ikke er tilknyttet sykehuset, utgjør under 20 % av totalomsetningen.*
- *Apotek: Bidra til at legemiddelbehandlingen ved sykehusene er optimal både for enkeltpasienter og samfunnet.*
- *Apotek: Øke pasientrettede tiltak på sykehusavdelingene og i publikumsavdelingene*
- *UNN: Styrke aktiviteten innen rehabilitering av barn og ungdom med hodeskader.*

4.2 Områder som skal vektlegges spesielt

4.2.1 Helhetlige pasientforløp og samhandling

Kompetanseoverføring og tett dialog mellom nivåene skal bedre evnen til å gjennomføre oppgavene på en koordinert og rasjonell måte.

XX HF skal:

- Styrke dedikerte ressurser til samhandling med kommunene og rapportere hvordan oppgaven er organisert og ledet på foretaksnivå innen utgangen av første tertial.
- I samarbeid med kommunene i foretaksområdet etablere et representativt overordnet samarbeidsutvalg som arena for rutinemessig samhandling mellom første- og andrelinjen, i løpet av første tertial 2010. Samhandlingsutvalget skal ha en møtefrekvens som tilpasses behov og skaper kontinuitet og fremdrift i samarbeidet. Det vises til den modellen som er iverksatt ved UNN HF som en velegnet og utprøvd løsning.
- Delta i foretaksovergripende planarbeid for å utvikle rutiner og retningslinjer for pasientgrupper med de hyppigste kreftformer, hjerneslag og TSB i et forløpsperspektiv. Planene skal omfatte kommunehelsetjenesten og ulike nivåer av sykehusbehandling og det skal identifiseres betydningsfulle flaskehalsen innen forløpet.
- Sikre at veiledningsplikten overfor kommunehelsetjenesten ivaretas med god tilgjengelighet til kompetent faglig rådgiving for fastleger og leger i vakt.
- Etablere systemer som sikrer at kompetanseoverføring til kommunehelsetjenesten er en integrert del av all ambulant virksomhet.
- Legge til rette for desentralisert pasientoppfølging ved ambulerende internt og mellom foretak.
- Desentralisere polikliniske kontroller jf rapport fra det regionale prosjektet.
- Øke andelen polikliniske konsultasjoner for nyhenviste pasienter og redusere andelen kontroller og utrede hvilke oppgaver og hvilken kompetanse det er behov for i primærhelsetjenesten for å samarbeide om dette. Frist for rapportering er 15.5.2010.
- Ivareta ansvar for nødvendig følgetjeneste av fødende til og mellom fødeinstitusjoner og beredskap for slik følgetjeneste.
- Ha rutiner og kompetanse som sikrer at ernæring er en integrert del av behandlingstilbudet og at veiledningsoppgaven ovenfor kommunene ivaretas på ernæringsområdet.

- Innarbeide TSB av rusmiddelavhengige i samarbeidsavtaler med kommunene⁵. Etablere formalisert samarbeid med kommunene om prosedyrer for forsvarlig utskrivningspraksis og oppfølging.
- Delta i utarbeiding av lokal plan for svangerskap, fødsels- og barselomsorg i samarbeid med kommunene.
- Sikre koordinering og oppgavefordeling med private aktører som Helse Nord har avtale med.
- *Apotek: Bidra til at det ikke blir opphold i medisinerer av pasientene og kvalitetssikre legemiddelinformasjon ved bytte av omsorgsnivå.*
- *UNN HF: Vektlegge klinisk relevans, kost/nyttevurderinger og tilretteleggelse for storskala implementering i sitt forsknings- og utviklingsarbeid innen telemedisin i større grad enn tidligere. Forankre arbeidet i kliniske miljøer slik at grensesnittene mellom teknologi, fag og organisering gis prioritet og at telemedisinske tiltak generelt understøtter arbeidet med å effektivisere og kvalitetssikre pasientforløpene (Jfr LEAN-prosessene).*

4.2.2 Psykisk helsevern

Mål, intensjoner og verdigrunnlag i Opptappingsplanen skal videreføres.

XX HF skal:

- Aktiviteten skal øke og måltall om 2 konsultasjoner pr. dag pr. behandler innen barne- og ungdomspsykiatri og 3 konsultasjoner pr. dag pr. behandler for psykisk helsevern for voksne skal senest oppnås innen utgangen av 2011. Plan for tiltak for å nå måltall skal rapporteres pr. 1.tertial 2010.
- Iverksette nødvendige tiltak for å bedre kvalitet på pasientdata.
- Etablere brukerstyrte plasser ved samtlige DPSer, etter modell fra Jæren DPS.
- Opprette rusteam ved samtlige DPS jf. DPS-veilederen
- *UNN/NLSH: Redusere bruk av tvang og bedre registrering av bruk av tvang. Utarbeide en forpliktende handlingsplan for å begrense og kvalitetssikre bruk av tvang.*
- *Helse Finnmark: Rapportere plan for bruk av oppsparte opptrappingsplanmidler innen 1.tertial. Disse skal komme som et tillegg til den ordinære budsjetttramme og benyttes til formål skissert i Opptappingsplanen.*
- Sikre samhandling mellom psykisk helsevern, TSB og somatikk.
- Iverksette omstillingstiltak, fra hovedtyngde på døgnbehandling til mer utadrettet og ambulant tilbud
- *UNN/NLSH: Etablere et felles regionalt kompetansenettverk for utviklingsforstyrrelser (ADHD, Tourette og autisme).*
- *UNN/NLSH: Arrangere konferanse ”Psykisk helse og TSB i Nord”.*

4.2.3 Tverrfaglig spesialisert behandling (TSB) for rusmiddelavhengige

Målene i regional handlingsplan og nasjonal Opptappingsplan for rusfeltet skal være retningsgivende.

⁵ Dette inkluderer bl.a. samarbeidstiltak mellom spesialisthelsetjenesten, kommunale tjenester og barnevern for gravide rusmiddelavhengige i LAR og annen tverrfaglig spesialisert behandling.

XX HF skal:

- Redusere ventetid og sikre et sammenhengende pasientforløp
- Øke dag- og poliklinisk tilbud med minimum 2,5%.
- Styrke tilbudet innen LAR, og LAR skal inngå som en integrert del av TSB.
- Samhandle med somatisk avdeling, psykisk helsevern og kommunene ved akuttbehandling.
- Registrere antall og tilbud til gravide rusmiddelavhengige i LAR.
- Benytte legemidler med markedsføringstillatelse i LAR, dersom det ikke foreligger individuelle medisinske grunner til å benytte apotekfremstilte legemidler.
- *NLSH: Etablere tilbud om døgnbehandling med 8 plasser.*
- *Helgeland: Etablere tilbud om døgnbehandling med 8 plasser.*
- *UNN/Finnmark: Legge forholdene til rette i institusjonene for at innsatte kan sone etter §12 i Straffegjennomføringsloven.*
- *UNN/NLSH: Fordele ansvaret for tilbud innen LAR og gjennomføre tiltak for å styrke tilbudet til LAR-pasienter.*
- *UNN: Arbeide for å etablere en rusmeststringsenhet ved Tromsø fengsel i samarbeid med Kriminalomsorgen.*
- *UNN: Etablere fagnettverk innen TSB.*

4.2.4 Somatisk virksomhet og tilbud til pasienter med kroniske og langvarige sykdommer

Helse Nords hovedstrategi er å samle tjenester som få trenger og desentralisere tjenester som mange har behov for. Nasjonale og regionale planer for bedre kronikeromsorg skal gjennomføres.

XX HF skal:

- Gi trombolyse til hjerneinfarktpasienter i henhold til nye anbefalte rutiner.
- Utarbeide oversikt over tilbudet til kroniske smertepasienter og plan for styrking av feltet innen utgangen av 1.tertial.
- Etablere oppfølgingstilbud for pasienter med sykkelig overvekt ved LMS, jf. nye nasjonale retningslinjer.
- Implementere Regionalt Traumesystem og starte kompetansebygging etter vedtatt plan innen utgangen av året.
- Iverksette nivådeling jfr Handlingsplan for intensivmedisin. Overføring mellom nivåene skal skje etter regionale retningslinjer for overføring mellom nivåene.
- Sikre at CI-opererte får habilitering/rehabilitering.
- *UNN: Redusere ventetid for ablasjonsbehandling av atrieflimmer*
- *Helgeland: Gi tilrådning for å avklare nivådelingen innen intensivmedisin for foretaket.*
- *Helgeland: Styrke sitt tilbud innen lungemedisin.*
- *NLSH: Etablere ambulant rehabiliteringsteam for Salten lokalsykehusområde.*
- *NLSH: Øke kapasitet på utredning og behandling av pasienter med sykkelig overvekt med 50 % på utredning og 40 % på kirurgisk behandling.*
- *NLSH: Rapportere antall pasienter på venteliste, gjennomsnittlig ventetid og bekrefte at det foretas en individuell vurdering av rettighetsstatus. Dersom ventetiden ikke er redusert skal det redegjøres for hvilke tiltak som skal settes inn for å bedre forholdene. Rapport skal sendes Helse Nord RHF innen 25.02.10.*

- *UNN: Iverksette tiltak lokalt og regionalt for å forebygge og behandle sykkelig overvekt hos barn og unge i nært samarbeid med kommunehelsetjenesten.*
- *UNN: Videreutvikle regionalt tilbud for å diagnostisere og behandle pasienter med myalgisk encefalopati (CFS/ME) i samarbeid med NLSH.*
- *UNN: Rapportere status for adekvate tilbud om diagnostisering, behandling og rehabilitering til pasienter med CFS/ME innen utgangen av 2.tertial. Rapporten skal vise tilbud til pasientgruppen, hvilken type tilbud, antall pasienter som er henvist og antall pasienter som er gitt et tilbud i helseregionen i 2009.*
- *NLSH/Helse Finnmark: Behandle slagpasienter i egne/integrerte slagenheter jfr. Nasjonale retningslinjer .*
- *UNN/NLSH: Iverksette tiltak for å øke tilgjengelige organer og samarbeide med nasjonal koordinator for organdonasjon.*
- *NLSH: Samarbeide med FSAN om ansettelse av 2 kirurger og 2 anestesileger for FSAN i Bodø*
 - *Helse Finnmark: Opprette geriatrisk team v/ klinikk Kirkenes og styrke LMS-ene*
 - *Delta i utvikling av handlingsplaner innenfor lunge- og nyresykdommer inkl nyreerstattende behandling.*
 - *Delta i primær utredning av pasienter henvist for sykkelig overvekt i henhold til prosedyrer utviklet av NLSHs regionale senter for sykkelig overvekt i nært samarbeid med kommunehelsetjenesten.*
 - *Delta i arbeidet med å utvikle en mer hensiktsmessig sykehusstruktur for å ivareta behov for tjenestetilbud som mange har behov for balansert mot beredskap for akuttbehandling av de få alvorlig skadde og syke.*
 - *Oppnevne kontaktperson til å følge opp aktuelle tiltak i samarbeidsavtalen om folkehelsearbeid inngått mellom Helse Nord RHF og Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner.*

4.2.5 Landsfunksjoner og kompetansesentra

Pasienter skal sikres lik tilgjengelighet til bruk av høyspesialisert medisin, nasjonale og regionale kompetansesentra og funksjoner⁶.

XX HF

- *Samarbeide med Samisk Nasjonalt Kompetansesenter (SANKS) i utvikling av gode spesialisttilbud (behandling, undervisning, forskning) til den samiske befolkning.*

UNN HF skal:

- *Rapportere om virksomheten ved godkjente nasjonale medisinske kompetansesentre, landsfunksjon og kompetansesenter for personer med sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger.⁷ Rapportene fra nasjonale medisinske kompetansesentre skal behandles av referansegruppen og styret før innsending.*

⁶ jf. rundskriv I-19/2003

⁷ Rapporteringen skal skje via portalen <http://hoyspesial.ihelse.net/HSliste.aspx>.

- *Rapportere i eRapportsystemet til Helse Nord RHF for høyspesialiserte tjenester innen fastsatt frist.*
- *Implementere nytt styringssystem for lands- og flerregionale funksjoner i tråd med beslutning fra HOD*

4.2.6 Smittevern og beredskap

Helseforetakene skal arbeide med smittevern og beredskap i tråd med regional plan for smittevern, tuberkulosekontrollprogram og regional plan for sosial og helsemessig beredskap.

XX HF skal:

- Tilrettelegge for og delta i helsesamarbeid i Barentsregionen, herunder helseberedskap.
- *Apotek: Gi smittevernlegene ved alle sykehus fortløpende rapportering om antibiotikabruk.*

4.2.7 Prehospitale tjenester

Ambulanse- og nødmeldetjenesten er sentral i den akuttmedisinske kjeden og skal ha god kvalitet og høy kompetanse. Samarbeid på tvers av organisatoriske enheter og nivåer må vektlegges.

XX HF skal:

- Oppfylle mål om at minimum 75 % av fast ansatt ambulansepersonell skal ha formell kompetanse som ambulansarbeider innen 01.04.10.

4.2.8 Pasientreiser

Pasientreiser skal organiseres og drives slik at den enkelte pasients behov for hensiktsmessig transport ivaretas. Pasienter med rekvisisjon for spesialtilpasset transport skal sikres slikt tilrettelagt tilbud. Behandling og transport skal ses i sammenheng.

XX HF skal:

- Rapportere egenandeler for pasientreiser elektronisk til HELFO i tråd med krav i frikortprosjektet, samt sikre tilstrekkelig bemanning til å ivareta kvalitet og frister.
- Iverksette nødvendige tiltak i 2010, slik at innrapportering fra pasienten selv ikke lenger er nødvendig for å sikre komplett innrapportering av egenandeler for direkteoppgjør fra og med 1. januar 2011.
- Sikre og følge opp tiltak for å redusere saksbehandlingstiden på reiseoppgjør pasientreiser.

5. Rekruttering, utdanning og videreutdanning av helsepersonell

Helse Nord har store utfordringer knyttet til kompetanseutvikling, rekruttering og stabilisering av kompetanse og fagmiljø i framtida. Innsats for å ivareta og utvikle humankapitalen er nødvendig.

XX HF skal:

- Følge opp evt. revidere lokale samarbeidsavtaler med universitet og høyskoler.

- Sikre rekruttering og nå kompetansemål og samarbeide med fylkeskommuner om utdanning innen helse- og ambulansesfag og ha tilstrekkelig lærlingeplasser. Rapportere antall plasser og lærlinger som fullfører utdannelsen.
- Innfri aktivitetskrav/måltall på praksisplasser, jf. vedlegg
- Utdanne og beholde spesialister utdannet gjennom regionale programmer innen fysikalsk medisin og rehabilitering, geriatri, revmatologi, psykiatri, barne- og ungdomspsykiatri, barne- og ungdomspsykologi og nytt program innen gynekologi/ obstetikk. Rapportere antall nye spesialister ansatt fra utdanningsprogrammene.
- *UNN: Ansette 3 nye LIS innen geriatri.*
- Rapportere legestillingsstruktur til <http://www.nr.dep.no/> og løpende melde avvik.
- Rapportere avsatte ressurser (tid, lærekrefter og budsjettmidler) til utdanning/praksis for alle personellgrupper under utdanning.
- Rapportere på bruken av utdanningstilskuddet for medisinerstudenter.
- *NLSH: Legge til rette for flere 5. og 6.års medisinerstudenter innen rammen på 25 studenter pr år, i samarbeid med Universitetet i Tromsø*
 - Skaffe oversikt over kort- og langsiktige rekrutteringsbehov for de neste 5-10 år og delta i utarbeidelse av regional strategisk kompetanseplan.
 - Iverksette særlige tiltak for å rekruttere, utdanne og beholde spesialsykepleiere generelt og intensivsykepleiere spesielt.
 - Rekruttere og utdanne samisktalende personell der det er aktuelt.
 - Bygge opp kompetanse på flerkulturell forståelse.
 - Arbeide for å identifisere alternative praksis- og læringsarenaer for elever fra videregående skoler.
 - Stille med ressurser (personell) i regionalt mottaksprosjekt for etablering av ny NR-database.
 - Ta i bruk ny portal-løsning for NR-databasen når denne foreligger.
 - *UNN/NLSH: I samarbeid med UiT utrede oppbygging av ferdighetssenter for ansatte og studenter.*
 - *Helse Finnmark: Rekruttere og utdanne spesialister gjennom Legerekreteringsprogrammet i Finnmark og rapportere antall i utdanning.*
 - *Apotek: Øke kompetansen om legemidler og legemiddelhåndtering i helseforetakene.*
 - *UNN: Legge til rette for gruppe 1-tjeneste fra andre HF. Gjennom dialog med de øvrige HF sikre at avdelingene i UNN tidligst mulig blir kjent med behovene for gruppe 1-tjeneste.*

6. Forskning og innovasjon

Forskning innenfor TSB, psykisk helse, rehabilitering, helsetjenester til den samiske befolkningen, helsefaglig forskning og kvinnehelse skal styrkes. Brukermedvirkning i forskning skal styrkes. Forskningsmiljø med høy kompetanse må bidra til å styrke øvrige forskningsmiljø⁸.

Det er utarbeidet felles handlingsplan mellom RHF-ene for innovasjon. Innovasjon er viktig for å oppnå ytterligere helsegevinster og sikre kostnadseffektivitet.⁹

⁸ jf forskningsstrategi for Helse Nord

XX HF skal:

- Forske, publisere og formidle forskning som er relevant for kliniske, pasientnære oppgaver.
- Legge til rette for forskning slik at det publiseres mer og at publikasjonsstatistikken går opp jf. mål i forskningsstrategien om en andel på 10 % fra Helse Nord.
- Selv dekke sosiale utgifter knyttet til lønn i forskningsprosjekter med regional finansiering.
- Initiere og legge til rette for forskning rettet mot likeverdige tjenester til den samiske befolkningen.
 - Stimulere til økt forskning blant alle personellgrupper.
 - Finne praktiske løsninger for ansatte som har fått forskningsfinansiering fra Helse Nord RHF.
 - *UNN: Styrke forskning og akademisering i alle avdelinger/klinikker inkludert tiltak for å gi flere forskningskompetanse.*
 - *UNN: Styrke forskning innen TSB*
 - *UNN: Ivareta regionfunksjonen i Klinisk forskningscenter og Nordnorsk Psykiatrisk Forskningscenter, inkludert oppsøkende virksomhet overfor de andre helseforetakene.*
 - *UNN: Stimulere til foretaksovergrepene forskningsprosjekter.*
 - *NLSH: Ivareta regionfunksjonen i Somatisk forskningscenter og Nordnorsk Psykiatrisk Forskningscenter.*
 - *NLSH/Helgeland/Apotek: Utarbeide egne forskningsstrategier.*
 - *Helgeland/Finnmark: Legge til rette for forskning på lokalsykehusaktiviteter og samhandling.*
 - *Apotek: I samarbeid med andre bidra til forskning på legemiddelområdet.*
 - *Apotek: Gjennomføre egen forskning innen farmasifaglige felt, spesielt innen forskningssvake områder som klinisk farmasi.*

7. Opplæring av pasienter og pårørende

Opplæring av pasienter og pårørende fremmer uavhengighet, selvstendighet og evnen til å mestre eget liv og bidrar til en mer effektiv og prioritert helsetjeneste.

XX HF skal:

- Påse at tilbud om lærings- og mestringsaktiviteter er tilpasset pasienter med annen språklig og kulturell bakgrunn og pasienter med ulike funksjonshemninger, f. eks. pasienter med syns- og hørselshemming.
- Påse at lærings- og mestringsaktiviteter er tilpasset pasienter med samisk språklig kulturell bakgrunn.
 - Opprettholde dagens kapasitet ved LMS og videreutvikle læring- og mestringsstilbud til nye pasienter innen rusomsorg, psykisk helsevern, CMS/ME og sykkelig overvekt.
 - *Apotek: Bidra med pasientveiledning og opplæring i legemiddelbehandling og legemiddelhåndtering i samarbeid med LMS, sykehusavdelingene og i publikumsavdelingene.*

⁹ Med innovasjon menes ”en ny eller forbedret vare, tjeneste, produksjonsprosess eller organisasjonsform som utgjør et gjenbrukbart konsept”.

8. Felles økonomiske og organisatoriske krav og rammebetingelser

Helse Nord skal være en organisasjon med kompetanse og ha kultur for kontinuerlig forbedring. Styringsdata av god kvalitet skal danne grunnlag for beslutninger. Utvikling av en effektiv organisasjonsstruktur og verdiorientert organisasjonskultur er viktig.

8.1 Tiltak for organisasjonsutvikling og økonomisk balanse

Helse Nord skal gå overskudd i 2010 for å styrke likviditeten og muligheter til å utvikle tilbudet til pasientene i regionen gjennom ønskede og nødvendige investeringer i årene framover. I 2010 er det satt følgende resultatkrav for helseforetakene:

- *Helse Finnmark HF skal levere et overskudd på kr. 5 mill.*
- *Universitetssykehuset Nord-Norge HF skal levere et overskudd på kr. 10 mill.*
- *Nordlandssykehuset HF skal levere et overskudd på kr. 32 mill.*
- *Helgelandssykehuset HF skal levere et overskudd på kr. 5 mill.*
- *Sykehusapotek Nord HF skal gå i balanse.*

8.1.1 Omstilling

Nasjonale og regionale prioriteringer skal ivaretas ved omstilling. Omstilling er naturlig og nødvendig for å kunne utvikle og forbedre helsetilbudet. Gode prosesser som sikrer forankring og medvirkning er et suksesskriterium for omstilling.

XX HF skal:

- styret i helseforetaket skal ha direkte kontroll med at omstillingstiltakene er realistiske og konkrete
 - det etableres oppfølgingsrutiner slik at alternative tiltak kan iverksettes ved manglende gjennomføring eller realisering av planlagte omstillingstiltak
- Prioritere omstillingstiltak ved å:
 - Velge omstillingstiltak som kan bidra til kostnadseffektiv og formåleffektiv drift på lang sikt framfor kortsiktige engangseffekter
 - Sikre at omstillingstiltakenes begrunnelse og konsekvenser, og en realistisk fremdriftsplan, er beskrevet i omstillingsplanen
 - Sikre at salgsgevinster fra avhending av eiendom ikke inngår som et omstillingstiltak.
- Arbeide kontinuerlig med omstilling og sikre at foretaket har en tiltaksplan for å nå resultatkravet i 2010 (se også kap.2).
- Styrebehandle nye tilbud eller vesentlige utvidelser av eksisterende tilbud som planlegges igangsatt. Det skal foreligge en konsekvensvurdering av omfang, økonomi, framdrift og arbeidsmiljø som beskrives i saksframlegg til styret. Det skal beskrives hvilke følger tiltaket vil ha for det samlede tjenestetilbudet, for brukerne og de ansatte. Dokumentasjon på medvirkning skal følge saken.

8.1.2 Risikostyring og intern kontroll

Helseforetaket skal identifisere, vurdere og håndtere potensiell risiko for manglende måloppnåelse i samsvar med vedtatte retningslinjer for risikostyring.

XX HF skal styrebehandle:

- Månedlige økonomirapporter og iverksette eventuelle korrigerende tiltak uten unødig opphold. Herunder også gjennomføringen av foretakets investeringsplan sett opp mot vedtatt fremdriftsplan og tildelt investeringsramme. Konsernbestemmelsene for investeringer legges til grunn i saksforberedelser og rapportering.
- Alle tilsynsrapporter som foretaket mottar og vedta plan for lukking av eventuelle avvik
- Alle internrevisjonsrapporter som foretaket mottar og vedta plan for lukking av eventuelle avvik

XX HF skal:

- Fortsette implementering av risikostyring i henhold til retningslinjer for risikostyring og rapportere til Helse Nord RHF i henhold til årshjul i retningslinjene.
- Sørge for at økonomisk planlegging, oppfølging og analyser understøtter ledelsesbeslutninger og bidrar til å avdekke avvik og identifisere korrigerende tiltak.
- Starte implementering av risikostyring i hele organisasjonen og sikre at risikostyring inngår i foretakets ordinære mål og resultatstyring
- Sikre at organisasjonen på ulike nivå har nødvendige ressurser, herunder tilstrekkelig kompetanse og gjennomføringsevne til å møte omstillingsutfordringen som foretaket står ovenfor.
- Følge opp Riksrevisjonens rapport om økonomistyring i helseforetakene (dokument 3:3(2009-2010)), gjøre denne kjent i organisasjonen og sette i gang et arbeid for å følge opp de områder som Riksrevisjonen har påpekt.
- Rapportere oppfølging av Riksrevisjonens rapport i 1. tertialrapport 2010. Herunder også bidra i regionalt nettverksarbeid for å følge opp Riksrevisjonens påpekninger.
- *Helgelandssykehuset/ UNN: Etablere en controllerfunksjon slik forutsatt i foretaksmøte februar 2009.*

8.2 Investeringsrammer, bygg og eiendomsforvaltning

Helseforetakene skal i samarbeid med Helse Nord videreføre mulighetsstudien for forvaltning og drift av eiendommer og deretter bidra i prosjekt ”*Organisering og drift av eiendommer og anlegg i Helse Nord*”.

XX HF skal:

- Utarbeide vedlikeholdsplaner og løpende følge opp pålagte utbedringer fra tilsynsmyndigheter.
- Utarbeide plan for gjennomføring av arbeidet med forvaltningsplaner slik at arbeidet med forvaltningsplaner for alle bygninger i både verneklasse 1 og verneklasse 2 kan sluttføres innen utgangen av 2011.
- Rapportere tertialvis på fremdrift og kostnadsoppfølging i store pågående byggeprosjekter.
- Utarbeide vedlikeholdsplan for 2010 innen første tertial 2010. Utarbeide forslag til plan for 2011 og 2012.
- Legge til rette for at inngangspartiene ved egne institusjoner blir røykfrie innen utgangen av 2010.

- Bidra med utredninger og analyser i forkant av rullering investeringsplan 2010-2018, våren 2010
- *NLSH: Følge opp kravene til forberedende planlegging gjennom å utarbeide og styrebehandle bærekraftsanalyser og følge opp og kvalitetssikre pågående byggeprosjekter i Bodø og pågående planlegging av byggeprosjekt i Vesterålen.*
- *Helse Finnmark: Følge opp kravene til forberedende planlegging gjennom å utarbeide og styrebehandle bærekraftsanalyser og kvalitetssikre pågående planlegging av byggeprosjektet i Kirkenes.*
- *UNN: Følge opp kravene til forberedende planlegging gjennom å utarbeide og styrebehandle bærekraftsanalyser og kvalitetssikre pågående planlegging av byggeprosjektet i Narvik.*
- *Helgelandssykehuset : Følge opp kravene til forberedende planlegging gjennom å utarbeide og styrebehandle bærekraftsanalyser og kvalitetssikre pågående planlegging av byggeprosjektet i Mo i Rana.*

8.3 Gaver, stiftelser, legater og fond

Helseforetaket skal påse at konsernbestemmelser for håndtering av forholdet til gaver, stiftelser, legater og fond følges¹⁰. Spesielt vises til kravene om styrebehandling i helseforetaket eller i det regionale helseforetaket.

XX HF skal:

- Bringe forholdet til stiftelser og legater i samsvar med gjeldende regelverk og retningslinjer der dette er aktuelt
- Sikre at helseforetakets kontakt med stiftelser rutinemessig revideres mot gjeldende regelverk og retningslinjer, f. eks. ved hjelp av helseforetakets revisor.
- Innen 1. mai 2010, sende status på helseforetakets forhold til stiftelser og legater, herunder beskrive etablerte revisjonsrutiner, til Helse Nord RHF.

8.4 Innkjøp

Anskaffelse av varer og eksterne tjenester skal gjennomføres i tråd med krav slik at bruken av varer og tjenester blir den økonomisk mest fordelaktige. Regelverket for offentlige anskaffelser skal følges for å sikre at vi i våre anskaffelser opptrer med stor integritet.

XX HF skal:

- Ha oppdatert oversikt over, og følge opp, alle innkjøpsavtaler og leverandører.
- Avvise leverandører som er dømt for alvorlig økonomisk kriminalitet.
- Dokumentere hvordan innkjøpene er gjennomført. Bruke innførte sanksjonsmuligheter for å skjerpe rutine og for å motvirke korrupsjon og kameraderi.
- Samarbeide med regionalt fagmiljø og Helseforetakenes Innkjøpsservice AS i tråd med gjeldende samhandlingsrutiner.
- Bidra til at innkjøps- og logistikksystemet tas i full bruk, slik at langt de fleste anskaffelser gjøres gjennom dette systemet.

¹⁰ jf. styresak 93/2008

- Etablere faste prosjektdeltakere og referansepersoner til det enkelte regionale og nasjonale anskaffelsesområdet, slik at anskaffelsesprosesser og oppfølging av avtaleområder kan gjennomføres mest mulig effektivt, med involvering av produkt-/brukerfaglige miljø.
- Sørge for at krav til miljø og etikk i forbindelse med innkjøp og anskaffelser implementeres så snart det nasjonale utvalget for klima og miljø har utarbeidet dette.
- Delta i et prosjekt der kvalitet og organiseringen av innkjøpsfunksjonen i Helse Nord gjennomgås og bidra i forhold til eventuell omorganisering av området.

8.5 Miljøvern

Helseforetakene skal sammen med Helse Nord delta i å utarbeide forslag til tiltak innen klima- og miljø i det pågående nasjonale prosjektet.

XX HF skal:

- Bidra til å gjennomføre klima- og miljøtiltak innenfor alle innkjøpsområder, bygg og eiendomsforvaltning, avfallshåndtering og transport (både pasienttransport og ansattereiser) når anbefalte forslag fra den nasjonale gruppen er vedtatt.
- Sette av ressurser til å innføre et klima-, miljø- og energi system når anbefalt forslag til dette foreligger.

8.6 Organisasjons- og lederutvikling og arbeidsgiverstrategi

Lederkompetanse på alle nivå skal bygges opp for å sikre helhetlig ledelse. I 2010 skal det være fokus på verdibasert ledelse.

XX HF skal:

- Ha effektiv bruk av personal- og kompetanseressursene gjennom god og effektiv bemanningsplanlegging. Anskaffet verktøy for bemanningsplanlegging skal utnyttes fullt ut, for alle yrkesgrupper og MinGat skal tilgjengeliggjøres som arbeidsflate til alle ansatte.
- Delta i koordineringsprosjektet ”God og effektiv bemanningsplanlegging”.
- Gjennomføre en prosess som alle medarbeiderne involveres i, der verdiene Kvalitet – Trygghet - Respekt defineres på alle nivåer i organisasjonen. Betydningen av verdiene for den enkelte, for arbeidsplassen og for brukerne med pårørende skal defineres.
- Delta i OU-prosjekt før implementering av nytt HR system.
- Utvikle tema på verdibasert ledelse tilknyttet foretakenes lederutviklingsprogram

8.6.1 Personal og kompetanse

Det er overordnet personalpolitikk å legge til rette for heltidsstillinger. Medarbeidere i deltidsstillinger må gis fortrinn til å øke sin prosentandel.

XX HF skal:

- Arbeide aktivt for å få ned antallet uønskede deltidsstillinger og rapportere tiltak som er iverksatt og effekten av disse.
- Løpende registrere og rapportere behov for fritak fra fremmøte ved mobilisering og repetisjonstjeneste til vernepliktsverket og Helse Nord RHF.

- Rapportere kostnader og antall årsverk til innleide vikarer fra vikarbyråer, fordelt på sykepleiere og leger (årlig).
- Bidra til at rekrutterings- og arbeidsgiverpolitikken understøtter målet om et mangfoldig og ikke-diskriminerende arbeidsliv.

8.6.2 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Gode rutiner og god praksis i HMS-arbeidet er grunnleggende for foretakets internkontroll og bidrar til å skape godt arbeidsmiljø, trivsel på arbeidsplassen og kvalitet i gjennomføring av kjerneoppgavene. Det er et langsiktig mål er at det totale sykefraværet i Helse Nord skal være under 7,5 %. I inneværende år forventes at hvert foretak skal redusere sykefraværet med 1 %-poeng, fra gjennomsnitt i perioden jan-okt. 2009.

XX HF skal:

- Rapportere aktivitet og avvik i henhold til hovedmålene i Helhetlig strategi for HMS herunder etablere system for løpende overvåking av arbeidsmiljøet.
- Samarbeide med tillitsvalgte og ansatte om å bedre det opplevde misforholdet mellom oppgaver og ressurser.
- Kartlegge årsaker og omfang av sykefravær og helserelatert utstøting, samt utarbeide handlingsplaner med adekvate tiltak.
- *UNN: få ned gjennomsnittlig sykefraværet slik at det ikke overstiger 8,3 %.*
- *NLSH: Få ned gjennomsnittlig sykefravær slik at det ikke overstiger 8,0 %.*
- *Helgelandssykehuset: Få ned gjennomsnittlig sykefravær slik at det ikke overstiger 7,7 %.*
- *Helse Finnmark: Få ned gjennomsnittlig sykefravær slik at det ikke overstiger 7,8 %.*
- *Apotek: Få ned gjennomsnittlig sykefravær slik at det ikke overstiger 8,2 %.*
- Gjennomføre og følge opp medarbeidertilfredshetsmålinger i virksomheten.
- Ivareta målsettingene i Inkluderende Arbeidsliv.
- Vurdere hvordan HMS-prosessene kan samordnes med kvalitetsprosessene – eksempelvis gjennom organisering av KVAM-grupper.
- Gjennomføre nødvendige tiltak for å sikre bedriftshelsetjenester i samsvar med nye lov- og forskriftskrav.

8.7 Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)

Vedtatt strategi- og handlingsplan for IKT i Helse Nord skal ligge til grunn for arbeidet også i 2010.

XX HF skal:

- Fase ut oppgjørssystemet POLK innen 31.12.2010 etter nærmere angivelser fra Helsedirektoratet.
- Sikre at utviklings- og endringsprosjekter knyttet til IKT godkjennes av Helse Nord RHF før igangsettelse, og at Helse Nord IKT som tjenesteleverandør trekkes tidlig inn i prosessen. Utviklingskontrakter skal sikre at alle helseforetak i Helse Nord kan benytte resultatet.
- Legge nasjonale krav til IKT arkitektur mv slik som beskrevet av Nasjonal IKT og KITH til grunn for alle IKT anskaffelser.

- Gjennom Helse Nord IKT benytte Norsk Helsenett SF for kjøp av kommunikasjonstjenester¹¹
- Bidra aktivt til standardisering av IKT infrastruktur i samhandling med Helse Nord IKT¹², slik at Helse Nord får en mest mulig enhetlig infrastruktur.
- Ivareta effektiv drift av IKT-systemer gjennom aktiv samhandling med Helse Nord IKT, bla ved å utvikle felles driftsmiljø for de ulike applikasjoner.
- Drive elektronisk samhandling med eksterne aktører i henhold til nasjonal samhandlingsarkitektur beskrevet i samspillplanen til Helsedirektoratet.

9. Oppfølging og rapportering

Dette kapitlet presiserer krav til oppfølging og utvikling av data og datakvalitet samt rutiner og frister for rapportering som skal følges i 2010. Kravene til enhetlig og standardisert regnskapsføring i foretaksgruppen gjelder all offisiell rapportering. Aktivitetsdata, data som beskriver kvalitet på pasientbehandling, medarbeidertilfredshet og øvrig personelldata er også standardisert. Alle krav som skal rapporteres er lagt i vedlegg.

XX HF skal:

- Sikre god kvalitet og fullstendig rapportering av virksomhetsdata.
- *UNN: Være pådriver i utviklingen av felles kvalitetsindikatorer og rapporteringskriterier for ambulanse- og nødmeldetjenesten i Helse Nord.*
- Bruke felles definisjoner, standarder og rapporteringsverktøy (Herunder LIS) i rapporter og årlig melding til Helse Nord RHF.

9.1 Rapporteringsrutiner i 2010

Det vil bli avholdt oppfølgingsmøter med Helse Nord RHF hvor rapportering på aktivitet, kvalitet og økonomi gjennomgås. På møtene skal minst foretaksdirektør, fagdirektør og økonomisjef delta fra foretaket.

XX HF skal:

- Behandle tertialrapporter og årlig melding for 2009 i styret i helseforetaket før innsendelse til Helse Nord RHF.
- Tertialrapportene og Årlig melding skal drøftes med tillitsvalgte og behandles i brukerutvalg og AMU. Medvirkningen skal dokumenteres.

Rapporteringsskemaer med nærmere beskrivelser av krav og frister blir lagt ut i Docmap etter at oppdragsdokumentet er vedtatt av styret i Helse Nord RHF. Rapportering **skal** skje elektronisk til postmottak@helse-nord.no i henhold til følgende innhold og frister:

Rapportering	Innhold	Frister
Månedlig:	Månedsrapport i tråd med mal.	Regnskap/budsjett skal være avsluttet innen den 12. Kl 12 i påfølgende måned. Dersom den 12. ikke er en virkedag er fristen påfølgende virkedag kl 12. ØBAK og økonomirapport skal oversendes RHF

¹¹ I tråd med enerettsavtalen for Norsk Helsenett AS skissert i styresak 65-2004

¹² Jfr. bl. a. rammeavtale for IKT-utstyr.

		senest innen kl 12 to dager etter regnskapsavslutning.
Tertialrapport:	Tertialvis rapportering på jf. vedlagt rapporteringsmal.	Styrebehandlet tertialrapport (styrevedtak): 8. juni 2010 7. oktober 2010 Administrativt utarbeidet tertialrapport: 25. mai 2010 23. september 2010 NB: Fullstendig ØBAK og økonomirapport sendes 2. dager etter regnskapsavslutning .
Årlig melding:	Årlig rapportering jf. vedlagt rapporteringsmal.	Styrebehandlet årlig melding (styrevedtak): 15. mars Administrativt behandlet årlig melding: 15. februar.
Årsregnskap	Minst 5 dager før utsending av saksfremlegg for styrebehandling av årsregnskap, sendes fullstendig årsregnskap med noter og styrets årsberetning (ikke ordinær årsmelding) til Helse Nord RHF for gjennomgang.	Styrebehandling av årsregnskap for 2010: 15. mars 2011.

Vedlegg

Styringsvariabler/Indikatorliste

Utdanning – jf vedlegg i oppdragsdokumentet fra HOD

Rapporteringsmal

Månedsrapport

Tertialrapport

Årlig melding

Vedlegg 1: Styringsparametre

Månedelig rapportering

- Antall produserte DRG-poeng
- Refunderte polikliniske inntekter

Rapporteres tertialvis

- Andel epikriser sendt innen syv dager etter utskrivning (mål: minst 80 %).
- Andel korridorpasienter (mål: ~ 0).
- Andel strykninger av planlagte operasjoner (mål: <5 %).
- Andel pasienter som gis rett til nødvendig helsehjelp.
- Andel ventetider på nettsiden fritt sykehusvalg som er oppdatert siste 4 uker (mål: 100 %).
- Gjennomsnittlig ventetid for ordinært avviklede pasienter innen somatikk (mål: skal reduseres).
- Gjennomsnittlig ventetid for ordinært avviklede pasienter innen psykisk helsevern for barn og unge (BUP) (mål: skal reduseres).
- Gjennomsnittlig ventetid for ordinært avviklede pasienter innen psykisk helsevern for voksne (VOP) (mål: skal reduseres).
- Gjennomsnittlig ventetid for ordinært avviklede pasienter innen tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelbrukere (TSB) (mål: skal reduseres).
- Andel pasienter som er vurdert innen 30 dager (mål: 100 %).
- Andel pasienter innen BUP som er vurdert innen 10 dager (mål: 100 %).
- Andel rettighetspasienter som gis behandling innen 65 dager i psykisk helsevern og/ eller TSB for personer under 23 år (mål: 100 %).
- Antall pasienter som har fått tildelt individuell plan (mål: skal økes).
- Andel fristbrudd for rettighetspasienter (mål: skal reduseres).
- Antall tvangsinnleggelser per 10 000 innbyggere og prosentandel av tvangsinnleggelser per institusjon (mål: skal reduseres).
-

Rapporteres i årlig melding

- Prevalens av sykehusinfeksjoner (mål: skal reduseres).
- Antall helseinstitusjoner (somatiske sykehus, institusjoner innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige) som har barneansvarlig personell.
- Andel pasienter med hjerneslag som får trombolyse ved de enkelte helseforetak.
- Andel ikke planlagte reinnleggelser i akuttpsykiatriske avdelinger innen 30 dager per 10 000 innbyggere (mål: skal reduseres).
- Andel og antall pasienter over 18 år behandlet i sykehus og DPS per 10 000 innbygger fordelt på døgninnleggelser, dagtilbud, poliklinisk virksomhet og ambulant tjeneste innen psykisk helsevern.
- Antall og andel pasienter over 18 år behandlet i dagtilbud og poliklinisk virksomhet (mål: skal økes).

- Antall konsultasjoner innen ambulant virksomhet for barn og voksne (mål: skal økes med 10 %).
- Prosentvis fordeling av årsverk mellom sykehus og DPS - tjenester innen psykisk helsevern (mål: andel årsverk innen DPS skal øke).
- Antall årsverk for psykiatere og psykologer i DPS per 10 000 innbyggere innen psykisk helsevern.
- Antall årsverk for leger, legespesialister og psykologer i tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelavhengige (mål: skal økes).
- Antall barn som fødes av kvinner i LAR-behandling og hva slags tilbud disse pasientene mottar.
- Antall cochleaimplantatoperasjoner.
- Årlig forskningspoeng beregnet fra artikkelproduksjon og avlagte doktorgrader (beregnet av NIFU STEP).
- Årlig ressursbruk til forskning og utvikling, herunder andel til psykisk helse og rus (beregnet av NIFU STEP).
- Andel prosjekter og andel tildelte midler til forskningsprosjekter på utvalgte prioriterte fagområder, herunder rus, psykisk helse, rehabilitering/habilitering, kvinnehelse, kreft, kols, diabetes og eldre. Rapporteringen skal baseres på elektronisk rapportering, jf. portalen <http://forskingsprosjekter.ihelse.net>
- Antall søknader, innvilgede prosjekter og tildelte midler fra Norges forskningsråd og EUs 7. Rammeprogram.
- Antall OFU (evt IFU) kontrakter og tildelte midler fra Innovasjon Norge
- Antall FORNY (kommersialisering av FoU- resultater), BIP (brukerstyrte innovasjonsprosjekter) og KBM (kompetanseprosjekter med brukermedvirkning) prosjekter samt tildelte midler fra Norges forskningsråd til innovasjonsprosjekter
- Antall registrerte oppfinnelser (DOFI)
- Antall registrerte patentsøknader og patenter
- Antall lisensavtaler
- Antall bedriftsetableringer
- Antall forprosjekter finansiert av InnoMed

Vedlegg 2: Utdanning av helsepersonell – dimensjonering

GRUNNUTDANNING omfatter studier ved videregående skoler, høyskoler og universiteter hvor elevene/lærlingene/studentene har helseforetakene som praksisarena. Fylkeskommune har ansvar for de videregående skolene og for å sikre den enkeltes rett til slik utdanning.

VIDEREUTDANNING omfatter legespesialistutdanningen og studier ved fagskoler, høyskoler og universiteter hvor studentene har helseforetakene som praksisarena (og arbeidsplass). Høyskoler som tilbyr videreutdanning, skal i forkant inngå avtaler med helseforetakene om praksisplasser. Eventuell uenighet skal søkes løst i samarbeidsorganet.

Kunnskapsdepartementet fastsetter årlige aktivitetskrav for enkelte studier ved utdanningsinstitusjonene (jf. Helsemod/ www.ssb.no). Følgende aktivitetskrav er fastsatt for 2010/2011:

Helse region	Høgskole Universitet	Obligatorisk praksis			Ikke obligatorisk praksis			ABIOK-sykepleie	Jordmor **
		Syke pleie	Radio grafi	Bio ingeniør	Fysio terapi	Ergo terapi	Verne pleie		
Helse Nord	Bodø	155						33	
	Finnmark	63							
	Harstad	78					33		
	Narvik	35							
	Univ. i Tromsø	145	30	21	22	24		65	25

Øket aktivitetskrav i Revidert nasjonalbudsjett 2009 i sykepleie-, ABIOK- og jordmorutdanningen er videreført i 2010.

De fleste ABIOK-utdanningene har ikke årlige opptak, og aktivitetskravene for disse gjelder gjennomsnittlig studiepoengproduksjon.

Behovet for praksisplasser er høyere enn aktivitetskravet fordi utdanningsinstitusjonene som følge av forventet frafall må ta opp et høyere antall personer enn det aktivitetskravet viser. Samarbeidsorganet må komme frem til hvor mange praksisplasser det skal legges til rette for (jf. Instruks om de regionale helseforetakenes forhold til universiteter og høyskoler, revidert 20. januar 2004). Regionale helseforetak har et felles ansvar for tilrettelegging av praksisplasser for desentraliserte utdanninger og utdanninger som ikke er etablert i alle helseregioner, f. eks. **audiografutdanningen** ved Høgskolen i Sør Trøndelag med aktivitetskrav 31.

Følgende aktivitetskrav er fastsatt for hhv. medisin, psykologi og farmasi ved universitetene:

Universitet	Medisin	Psykologi	Farmasi
Universitet i Tromsø	89	32	24

TURNUSTJENESTE kompletterer grunnutdanningen og er for noen yrkesgrupper et vilkår for å få autorisasjon.

Turnuskandidatene har helseforetakene som tjenestested. Helseinspektoratet (SAFH) fastsetter hvor mange turnusplasser for leger og fysioterapeuter det skal legges til rette for og formidler dette i brev til hvert av de regionale helseforetakene (www.safh.no/lenker/turnus).

FORDELING AV NYE LEGESTILLINGER

I henhold til spesialisthelsetjenesteloven § 4-2 kan departementet årlig fastsette antall nye legestillinger og fordele disse på de ulike spesialitetene. Innenfor denne rammetildelingen har de regionale helseforetakene et ansvar i å bidra til at det utdannes et tilstrekkelig antall legespesialister innen de ulike spesialitetene. For 2010 er fordelingen som følger:

	Helse Sør-Øst	Helse Vest	Helse Midt	Helse Nord	SUM
Overlegestillinger (overlege/avtalespesialist)					
Utdanningsstillinger (herunder fordypningsstillinger)					
”til regionalt helseforetaks disposisjon”	16	7	7	0	30
SUM	16	7	7	0	30

Regionale helseforetak skal vurdere omdisponering av ubesatte stillinger, før det tildeles nye stillinger til helseforetakene. For ikke å svekke utdanningskapasiteten i regionen, gjelder dette også for utdanningsstillinger.